

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність В11 Філологія

Спеціалізація В11.01 Українська мова та література

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури. (давня українська література (XI-XVIII ст.)).
Викладач	Баран Євген Михайлович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	evgen.baran@pnu.edu.ua або evgen23@i.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Давня українська література охоплює вісім століть (XI-XVIII ст.) із тисячолітньої історії українського письменства. За той час звелася, зміцніла і розвалилася Київська Русь; монголо-татарське нашествя доруйнувало колись славні міста, а коли відкотилося назад на схід, натомість без спротиву на прадавні українські землі прийшли литовські князі; згодом Річ Посполита оволоділа ними, але вже козацтво стало на оборону, воювало і проти шляхти, і проти татар та турків, що з півдня терзали Україну; ці благодатні для життя території потрясли визвольні війни і грандіозні повстання, аж поки російські царі не перетворили їх на прибуткову колонію, приєднавши за згоди безвольних гетьманів до неозорих просторів в північній імперії. На тлі цього бурхливого історичного життя України розвивалася писемна словесна творчість, переживаючи то піднесення, то занепадаючи у загальмований сон, то відроджуючись і з новою силою розквітаючи жанрами, сюжетами, яскравими творіннями та літературними іменами. Тому-то давньоукраїнський літературний процес виявився неоднорідним, неоднозначним, часом парадоксальним, а проте цілком гідним рівня європейських літератур.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу – дати студентам певну суму знань з історії української літератури X-XVIII ст., висвітлити на їх основі найбільш типові явища і факти тогочасного літературного життя і процесу, показати гуманістичний пафос літератури, використання її кращих здобутків письменниками XIX-XXI ст.</p> <p>Основними цілями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • донести знання про визначні здобутки літературного процесу X-XVIII ст., шляхи формування та розвитку жанрово-стильової структури; • розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільнополітичного розвитку; • навчити студентів аналізувати давньоукраїнські літературні тексти, засвоївши специфіку медієвістичних творів; • домогтися самостійного опрацювання студентами текстів давньоукраїнських творів за оригіналом; залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність</p> <p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і</p>	

характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів та інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	34
практичні заняття	36
самостійна робота	110

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	035 Філологія	Перший	Нормативний

**Тематика навчальної
дисципліни**

Тема	кількість год.		
	лекції	Практ.	сам. роб.

		заняття		
Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст.	2	2	5	
Тема 2. Перекладна література Київської Русі	2	2	5	
Тема 3. Оригінальна література Київської Русі.	2	2	5	
Тема 4. Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка.	2	2	5	
Тема 5. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості.	2	2	5	
Тема 6. «Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка.	2	2	5	
Тема 7. Специфіка літератури пізнього середньовіччя.	2	2	5	
Тема 8. Паломницький жанр в українській літературі.	2	2	5	
Тема 9. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій.	2	2	5	
Тема 10. Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи.	2	2	10	
Тема 11. Література кінця XVI – початку XVII століття.	2	2	5	
Тема 12. Художній світ української барокової поезії (Іван Величковський; Климентій Зиновійв; Данило Братковський; гетьман Іван Мазепа).	2	2	10	
Тема 13. Українська віршована сатира XVIII століття.	2	2	5	
Тема 14. Поезія Григорія Сковороди: традиції та новаторство.	2	2	5	
Тема 15. Літописання та історіографія (козацькі літописи; Історія Русів).	2	2	10	
Тема 16. Проза Григорія Сковороди (філософські трактати; «Басни Харковскія»).	2	2	10	
Тема 17. Формування драматургії в старій українській літературі.	2	2	5	
Тема 18. Початки класицизму, романтизму та сентименталізму в літературі другої половини XIX ст. Головні здобутки і втрати української літератури X-XVIII ст.		2	5	
	ЗАГ.:	34	36	110

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90 – 100	A	для екзамєну, курсового проекту (роботи), практики відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	
	50 – 59	E	задовільно
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
			для заліку
			зараховано
			не зараховано з можливістю повторного складання
			не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок),			

	<p>підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів, екзаменаційна робота – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань.</p> <p>Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>
Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма складання – письмова. Залікова робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів за залікову роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.</p> <p>Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та</p>	

правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано [«Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного (практичного) матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру.

Умови навчання індивідуальним графіком регламентуються [«Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує [«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, UdeMy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Білоус П.В. Історія української літератури XI-XVIII ст.: Навч. посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с.
2. Білоус П.В., Білоус О.П. Українська література XI-XVIII ст.: навч. посібник. Для самостійної роботи студента. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 360 с.
3. Українська література XI-XVIII ст.: хрестоматія, за ред. П.В. Білоуса. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 688 с.
4. Історія української літератури: У 12-ти т. Т. 1. Давня література (X- перша половина XVI ст.). Наукові редактори: Юрій Пелешенко, Микола Сулима. Київ : Наук. думка, 2013. 840 с.
5. Історія української літератури: У 12-ти т. Т.2. Давня література (друга половина XVI-XVIII ст.). Наукові редактори: Віра Сулима, Микола Сулима. Київ : Наук. думка, 2014. 840 с.

Допоміжна:

1. Возняк М. Історія української літератури: У 2 кн. Львів, 1992; 1994.
2. Грицай М., Микитась В., Шолом Ф. Давня українська література. Київ : Вища школа, 1988.
3. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. Київ: Либідь, 1993-1996.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995.
5. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст.: Навч. посібник. Київ : Вища школа, 1994.
6. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя доби Київської Русі (XXIII століття). Київ : Аконіт, 2002.
7. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994.

8. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М. Сулима. Київ : Освіта, 1993. 576 с.
9. Огієнко Іван. Українська культура. Київ , 1918.
10. Пушик С. Дараби пливуть у легенду. Київ : Рад. письменник, 1990.
11. Шевчук В. Дорога в тисячу років. Київ : Дніпро, 1990. 411 с.
12. Нудьга Г. На літературних шляхах (Дослідження, пошуки, знахідки). Київ : Дніпро, 1990. 328 с.
13. Лепкий Б. Начерк історії української літератури. Фотопередрук з післясловом Олекси Горбача. Мюнхен, 1991.
14. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. Київ , 2005. 368 с.
15. Білоус П. Походження української літератури: міфи, історія, джерела. Житомир : ФОП Худяков О.В., 2021. 276 с.

Викладач: кандидат філологічних наук,
доцент Баран Євген Михайлович

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури. Початок XIX ст.
Викладач	Мафтин Наталія Василівна
Контактний телефон викладача	(050)9274390
Е-mail викладача	nataliia.maftyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться в день проведення занять, а також щопонеділка з 13.50. Можливі консультації через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія української літератури початку XIX ст.» вивчається на другому курсі (у третьому семестрі) й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні на початку XIX ст., основних стильових напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду. Ця дисципліна є важливою в програмі навчання майбутніх філологів, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, іспит.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Дисципліна має на меті систематизувати й поглибити знання про історію української літератури кінця XVIII — початку XIX століття, про особливості літературного процесу загалом і творчість його представників зокрема. Курс зорієнтований також на розкриття своєрідності суспільно-політичного і духовного життя в Україні в цей час, покликаний дати знання про творчі методи раннього етапу нової української літератури. Важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їхніх творів, з'ясування оригінальності й новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. Аналізується творчість письменників вказаного періоду, передбачено вивчення напам'ять художніх творів. Також завданням курсу є поглиблення знань з теорії літератури, розвиток практичних умінь аналізувати твір, удосконалення комунікативних здібностей, забезпечення фахової підготовки майбутніх філологів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів та інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24 год.
Практичні заняття	36 год.
Самостійна робота	120 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна /вибіркова		
Третій	035 Філологія	Другий	Нормативна		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема		Кількість год.			
		лекції	практ. заняття	сам. роб.	
<p>Тема 1. Становлення нової української літератури (1798-1840 рр. XIX ст.). Основні ідейно-естетичні закономірності та своєрідність становлення нової української літератури. Комплекс взаємодії традицій і новаторства у цілісному контексті національної культури та історії.</p>		2	4	10	
<p>Тема 2. І. Котляревський – зачинатель нової української літератури. Поема І. П. Котляревського «Енеїда». Своєрідність жанрової системи української літератури перших десятиріч XIX ст. Ідеологічні та естетичні риси бурлескної літератури. Жанр твору Котляревського, сюжет. Народність поеми.</p>		2	4	10	
<p>Тема 3. Природа сміху в «Енеїді» Котляревського. Котляревщина. Зв'язок сміхової природи поеми І. Котляревського з фольклором. Риси низького класицизму й низового бароко. Ідеологічні та естетичні риси котляревщини. Творчість наслідувачів Котляревського (К. Думитрашко, П. Білецький-Носенко, Я. Кухаренко, М. Макаровський).</p>		2	4	10	
<p>Тема 4. Бурлескно-реалістична поезія. Байки П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського. Роль жанру байки в поглибленні народності, демократизму новочасної української літератури. Ідейно-тематична та жанрова своєрідність української байки початку XIX ст. Творче опрацювання П. Гулаком-Артемівським сюжету байки І. Красіцького. Антикріпосницьке звучання байки «Пан та Собака». Тематика байок Є. Гребінки. Гумористично-жартівливий характер байок Л. Боровиковського.</p>			2	10	
<p>Теми 5-6. Романтизм як напрям у світовій культурі. Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX ст. Романтизм як епоха в художньому розвитку людства. Основні світоглядні засади романтизму, своєрідність його естетики й поезики. Специфіка українського літературного романтизму. Основні тематично-стильові напрями українського романтизму: фольклорний, фольклорно-історичний, громадянський та психологічно-особистісний. Становлення українського романтизму: українська преромантична історіографія, фольклористичні студії. Українські школи в польській та російських літературах.</p>		4	4	10	

<p>Теми 7-8. Українська романтична поезія. Харківська школа романтиків. Діяльність харківського гуртка романтиків І. Срезневського. Тематика балад, народнопісенні мотиви лірики, тропіка Л. Боровиковського. Художній історизм поетичної творчості А. Метлинського. Громадянські мотиви поетичних збірок М. Костомарова. Інтимний характер романсової лірики В. Забіли. Жанрове різноманіття романтичної поезії М. Петренка.</p>	4	4	20
<p>Тема 9. Культурно-літературне відродження на західноукр. землях. Громадська діяльність і літературна творчість чільних представників гуртка «Руська трійця». Альманах «Русалка Дністровая»: історія видання, зміст, естетичне значення. Жанрово-тематичний спектр лірики М. Шашкевича. Поетична творчість Я. Головацького, І. Вагилевича, М. Устияновича і А. Могильницького.</p>	2	2	10
<p>Тема 10. Становлення нової української прози. Проза Г. Квітки-Основ'яненка як етап розвитку нової української літератури. Закономірності розвитку української прози в перші десятиліття ХІХ ст. Роль і місце Г. Квітки-Основ'яненка в становленні нової прози. Літературно-естетичні погляди письменника. Поділ прози Г. Квітки-Основ'яненка за жанрово-стильовими ознаками. Особливості творчого методу прозаїка. Специфіка стилю Г. Квітки-Основ'яненка.</p>	4	4	10
<p>Тема 11. Романтична проза. Художнє втілення української тематики у творчості Є. Гребінки. Ранні повісті та оповідання П. Куліша та М. Костомарова. Початки прози в західноукраїнській літературі. Шляхи утвердження романтизму як творчого методу в системі української прози. Преромантична художня проза. Повісті Є. Гребінки «Ніжинський полковник Золотаренко» та «Чайковський». «Огненний змій» П. Куліша: психологічний аналіз крізь призму фольклорно-романтичної умовності. Розмаїття тематики прози М. Костомарова. Повість «Черниговка». Новела «Олена» М. Шашкевича: «фольклорний історизм» і казкова умовність. «Мість верховинця» Миколи Устияновича.</p>	4	6	20
<p>Тема 12. Становлення і розвиток нової української драматургії. Творчість І. Котляревського. Жанрово-композиційні особливості «Наталки Полтавки». Основа конфлікту п'єси. Вплив ідей просвітницького реалізму. Водевіль «Москаль-чарівник»: утвердження позастанової цінності людської особистості. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка. Характер конфлікту п'єси «Сватання на Гончарівці». Система образів. Філософсько-естетичні основи української романтичної драми. Драматургія М. Костомарова («Сава Чалий», «Переяславська ніч»).</p>		4	20
ЗАГ.:	24	36	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної	Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.		

ДИСЦИПЛІНИ	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	<p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; екзамен – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>			
Вимоги до Письмових робіт	<p>Підсумкова контрольна робота є частиною семестрового рейтингу і має концептуально обгрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>			
Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>			
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>			
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – іспит. Форма складання – письмова або усна. Білет складається з 3 завдань (теоретичне питання – 20 балів, аналіз тексту – 20 балів, тестове завдання – 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p>			

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляє на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

7. Політика навчальної дисципліни

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Білецький Л.Т. Історія української літератури [Текст]. Т.2 : Вибрані статті і дослідження / Леонід Тимофійович Білецький ; упор. С.І. Хороб. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. 384 с.
2. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
3. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А. Галича. К., 2006. 392 с.
4. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець XIX - поч. XXI ст. [Текст]: у 10 т.: підручник. Т.4 : У сподіваннях і трагічних зламах. Київ: ВЦ «Академія», 2015.

576 с.

5. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
6. Мафтин Н., Вівчарик Н. Історія української літератури 20-х-40-х років ХІХ ст. Івано-Франківськ. 2020. 115 с.
7. Мафтин Н.В. Історія української літератури початку ХІХ століття: Іван Котляревський, Григорій Квітка-Основ'яненко: *Навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 134 с.
8. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти літературного тексту. Суми: Вид-во СумДПУімені А. С. Макаренка, 2021. 312 с.
9. Вільна Я. Григорій Квітка-Основ'яненко «Не формула на двох ногах» // Українська мова і література. 2005. №2-3.С.7-8.
10. Борзенко О. Сентиментальна провінція. Харків, 2006. 322с.
11. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст. Київ, 1988.
12. Нахлік Є.К. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст – інтертекст – контекст. Львів, 2015.
13. Неборак В. Перечитана «Енеїда». Львів, 2001.
14. Іван Котляревський. «Енеїда». Львів, 2015.

Додаткова література

1. Сивокінь Г. І.Котляревський на тлі сучасної йому європейської літературної думки // Дивослово.2003. №12. С.2-3.
2. Трофименко В. Творчість Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. Суми, 2000.
3. Ятищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. Тернопіль, 2003.
4. Борзенко О. Контексти київського романтизму: «український німець» Микола Гулак. Слово і час. 2022. №3. С. 16-27.
5. Ярослав Мишанич. Українська історіографічна проза ХVІІІ – першої половини ХІХ ст. в оцінці Михайла Максимовича. Слово і час. 2019. № 10. С. 52-58.
6. Валентина Нарівська “Енеїда” Анатолія Базилевича: живописна міфологізація поеми Івана Котляревського. Слово і час. 2019. № 3. С. 92-103.
7. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція : монографія / Ганна Леонідівна Токмань. К. : 2002. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://lib.if.ua>
2. <http://lib.pnu.edu.ua>
3. <https://diasporiana.org.ua>

Викладач:

Мафтин Наталія Василівна,
професор кафедри української літератури

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури. 40-60-х роки XIX ст.
Викладач	Мафтин Наталія Василівна
Контактний телефон викладача	(050)9274390
Е-mail викладача	nataliia.maftyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться в день проведення занять, а також щопонеділка з 13.50. Можливі консультації через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Історія української літератури 40-60-х років XIX ст.**» вивчається на другому курсі (у четвертому семестрі) й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні у вказаний період, основних стильових напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду. Ця дисципліна є важливою в програмі навчання майбутніх філологів, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, іспит.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Дисципліна має на меті систематизувати й поглибити знання про історію української літератури 40-60-х років XIX століття, особливості літературного процесу загалом і творчість його представників зокрема. Курс зорієнтований також на розкриття своєрідності суспільно-політичного і духовного життя в Україні в цей час, покликаний дати знання про творчі методи раннього етапу нової української літератури. Важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їхніх творів, з'ясування оригінальності й новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. Аналізується творчість письменників вказаного періоду, передбачено вивчення напам'ять художніх творів. Особливий акцент – на творчості Т. Шевченка, його ролі в утвердженні й розвитку стильових течій романтизму й реалізму, індивідуально-авторського стилю. Також завданням курсу є поглиблення знань з теорії літератури, розвиток практичних умінь аналізувати твір, удосконалення комунікативних здібностей, забезпечення фахової підготовки майбутніх філологів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів та інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30 год.
Практичні заняття	36 год.

Самостійна робота		114 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна /вибіркова
Четвертий	035 Філологія	Другий	Нормативна
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	практ. заняття
			сам. роб.
Тема 1. Вступ. Специфіка літературного процесу 40-60-х рр. XIX ст. Діяльність кирило-мефодіївців. «Книга буття народу українського».		2	2 4
Тема 2-3. Тарас Шевченко і становлення української національної культури. Огляд літературознавчих праць та чільних проблем шевченкознавства.		2	2 10
Тема 4-5. Витоки образного світу Шевченка. Біографо-психологічні витоки творчості (інтимна лірика). Фольклорна основа Шевченкової спадщини. Книжково-літературні джерела в "Кобзарі". Живописні та музичні витоки поезики Т.Шевченка.		4	6 20
Тема 6-7. Мотивація Шевченкової образності. Суб'єктна організація художнього твору: ліричний власне автор, ліричний персонаж, ліричний розповідач, ліричний герой. Естетика поета. Інтоніційний образ поета. Народнопісенне коріння поезики Шевченка. Провідні мотиви й образи Шевченкової лірики. Поетика візуальності Тараса Шевченка.		6	6 20
Тема 8. Релігійні основи поетичного світобачення Т.Шевченка.		4	4 20
Тема 9. Прозова спадщина Т. Шевченка. «Щоденник». Малярська спадщина.		4	4 10
Тема 10. Наступники Т. Шевченка в поезії 40-х-60-х рр. XIX ст.: Л. Глібов, С. Руданський, П. Куліш, Ю. Федькович. Загальні тенденції розвитку поезії у 60-х рр.		4	4 10
Тема 11. Проза П. Куліша та Марка Вовчка. Видавнича, культурницько-просвітня діяльність. Суперечливість світогляду П. Куліша. Прозова спадщина письменника. П. Куліш як символ українського інтелігента. Видавнича, культурно-просвітницька діяльність. Творча еволюція П. Куліша-прозаїка. Роман "Чорна Рада".		4	4 10
Тема 12. Розвиток прози в українській літературі 40-х –60-х рр. XIX ст. Творчість А. Свидницького, Ю. Федьковича, О. Стороженка. Етнографічно-побутова школа як ідейно-стильова течія в українській прозі.		4	4 10
ЗАГ.:		30	36 114

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Оцінювання успішності студентів здійснюється занаціональною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-bottom: 10px;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th style="text-align: center;">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <th style="text-align: center;">для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th style="text-align: center;">для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90 – 100</td> <td style="text-align: center;">A</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">відмінно</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">80 – 89</td> <td style="text-align: center;">B</td> <td colspan="2" rowspan="3" style="text-align: center;">зараховано</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">70 – 79</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60 – 69</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">50 – 59</td> <td style="text-align: center;">E</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">26 – 49</td> <td style="text-align: center;">FX</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0-25</td> <td style="text-align: center;">F</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; екзамен – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою				для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно		80 – 89	B	зараховано		70 – 79	C	60 – 69	D	50 – 59	E	задовільно		26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою																															
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																														
90 – 100	A	відмінно																															
80 – 89	B	зараховано																															
70 – 79	C																																
60 – 69	D																																
50 – 59	E	задовільно																															
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																														
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																														
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																																
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																																
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>																																

<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю – іспит. Форма складання – письмова або усна. Білет складається з 3 завдань (теоретичне питання – 20 балів, аналіз тексту – 20 балів, тестове завдання – 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.</p> <p>Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов’язані діяти порядно і доброчесно.</p> <p>За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.</p> <p>Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.</p> <p>Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Білецький Л.Т. Історія української літератури [Текст]. Т.2 : Вибрані статті і дослідження / Леонід Тимофійович Білецький ; упор. С.І. Хороб. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. 384 с. 2. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с. 3. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини 	

XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. К., 2006. 392 с.

4. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. [Текст]: у 10 т.: підручник. Т.4 : У сподіваннях і трагічних зламах. Київ: ВЦ «Академія», 2015. 576 с.
5. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
6. Мафтин Н., Вівчарик Н. Історія української літератури 20-х-40-х років XIX ст. Івано-Франківськ. 2020. 115 с.
7. Мафтин Н.В. Історія української літератури початку XIX століття: Іван Котляревський, Григорій Квітка-Основ'яненко: *Навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 134 с.
8. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти літературного тексту. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 312 с.
9. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
10. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. К., 2006. 392 с.
11. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 2: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
12. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти літературного тексту. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 312 с.
13. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. К., 2005.
14. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К., 2008.
15. Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка. Монографія. К., Академвидав, 2013.
16. Мафтин Н., Вівчарик Н. Історія української літератури 40-60-х рр. XIX ст. Методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ, 2020. 115 с.
17. Росовецький С. Біблійні мотиви у творчості Шевченка / Темі і мотиви поезії Т. Шевченка. К., 2008.

Додаткова література

1. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. К., 2000.
2. Григорій Клочек. Шевченкові візії ідеального суспільства (на матеріалі триптиха «Молитва»). *Слово і час*. № 2. 2022. С.15-29.
3. Приліпко І. Однойменні Шевченкові вірші «Думи мої, думи мої...»: історія тексту та особливості поетики. *Слово і час*. № 2. 2022. С. 30-41.
4. Харчук Р. Літературна функція «Молитви Єремії Пророка»: творча заготовка чи епіграф до рукописної збірки Тараса Шевченка «Три літа»? *Слово і час*. № 3. 2022. С.3-15.
5. Боронь О. Сучасні версії Шевченкового псевдобатьківства. *Слово і час*. №3. 2022. С.88-99.
6. Поліщук В. Федося Кошиць і перше сватання Тараса Шевченка (за творами літературної шевченкіани). *Слово і час*. №2. 2023. С. 3 -17.
7. Сулима М. Роман Пантелеймона Куліша «Чорна рада» в контексті «постмодерних політтехнологічних практик». *Слово і час*. 2019. №12. С. 44-49.
8. Івашків В. Пантелеймон Куліш – “перший справді національний письменник український”. *Слово і час*. 2019. №12. С. 4-13.
9. Федорук О. Цензурна історія “Чорної Ради” П. Куліша. Вступ до проблеми. *Слово і час*. 2019. №12. С. 30-45.
10. Лановик М., Лановик З. “Східні поеми” П. Куліша на перехресті азіатського містицизму і європейського романтизму. *Слово і час*. 2019. №12. С. 56-57.
11. Харчук Р. Сприйняття Шевченка в малоросійському середовищі XIX ст. *Слово і час*. 2020. №5. С. 61-74.
12. Харчук Р. Значення Шевченка для формування свідомості українських

інтелігентів- постшістдесятників у Російській імперії XIX ст. *Слово і час*. 2021. №2. С. 20-34.

13. Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. К. Монограф, 2011.
14. Чопик Р. Вовчок. *Слово і час*. №8. 2007. С.3-14.
15. Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературах / упор. Агеева В. К., 2002.
16. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція : монографія / Ганна Леонідівна Токмань. К. 2002. 320 с.

Інформаційні ресурси:

1. Портал www.kobzar.info
2. Енциклопедія життя і творчості Тараса Шевченка www.t-shevchenko.name
3. Шевченківська енциклопедія www.shevchcycl.kiev.ua
4. Національний музей Тараса Шевченка www.shevchenkomuseum.com.ua
5. Історико-культурний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка» www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua
6. The Taras Shevchenko Museum of Canada <http://www.infoukes.com/shevchenkomuseum/>
7. Вебсайт музею Тараса Шевченка в Торонто (Канада). Shevchenko's selfportraits <http://www.chass.utoronto.ca/~tarn/courses/429-sp.html>
8. <http://poetyka.uazone.net/kobzar/>
9. Web-версія "Кобзаря" Тараса Григоровича Шевченка в Бібліотеці Української Поезії.
10. Національний музей Тараса Шевченка <http://www.park.kiev.ua/u%27people/artists/shevchenko/>
11. Сайт Національного музею Тараса Шевченка у Києві.
12. Шевченківська енциклопедія <http://www.shevchcycl.kiev.ua/>

Викладач (-і): Мафтин Наталія Василівна,
професор кафедри української літератури

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.
Викладач	Процюк Любов Богданівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	liubov.protsiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Обговорення проблем історії української літератури, інтерпретація та аналіз художніх творів (5 год.). Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» є невід’ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі філології, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу II пол. XIX – початку XX століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з’ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу II пол. XIX – початку XX віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів та інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		26	
Практичні заняття		36	
Самостійна робота		118	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
5	035 Філологія	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Українська проза II пол. XIX ст.: утвердження класичного реалізму. Специфіка вивчення реалізму як художнього напрямку в школі	4	2	10
Тема 2. Іван Нечуй-Левицький: життя письменника та риси його творчості. Роман «Хмари» та повість «Кайдашева сім'я». Вивчення творчості письменника у шкільній програмі.	2	4	10
Тема 3. Панас Мирний: Біографія та творчість. Романи «Хіба ревуть воли, як яса повні?», «Повія». Творчість Панаса Мирного на уроках української літератури.	2	4	10

Тема 4 Борис Грінченко: «більше працював, ніж жив». Проза та драматургія автора. Мала проза Бориса Грінченка в школі.	2	2	10
Тема 5. Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Театр корифеїв.	4	2	10
Тема 6. Іван Карпенко-Карий. Драматургія автора. П'єси «Хазяїн», «Мартин Боруля», «Суєта», «Сава Чалий». Творчість Івана Карпенка-Карого на уроках української літератури.	2	4	10
Тема 7. Творчість Михайла Старицького. Драматургія та поезія автора. Михайло Старицький у шкільній програмі.	2	2	10
Тема 8. Олена Пчілка: біографія, творчість, чин. Творчість авторки у шкільній програмі.	2	2	10
Тема 9. Українська поезія доби реалізму. Творчість Павла Грабовського, Олександра Кониського, Якова Жарка, Івана Манжури.	2	4	10
Тема 10. Іван Франко. Біографія та риси творчості письменника. Специфіка вивчення біографії Івана Франка у школі.	2	2	8
Тема 11. Поетична творчість Івана Франка. Збірки «З вершин і низин», «Зів'яле листя», «Мій Ізмарагд», поеми «Мойсей», «Іван Вишенський». Поетична творчість Івана Франка на уроках української літератури.	2	4	10
Тема 12. Проза та драматургія Івана Франка. Повісті «Перехресні стежки», «Захар Беркут». Рецепція творчості письменника.	2	4	10
ЗАГ.:	26	36	118

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" data-bbox="603 181 1345 595"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="4">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; екзамен – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	задовільно	60 – 69	D	50 – 59	E		26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС			Оцінка за національною шкалою																										
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																											
90 – 100	A	відмінно	зараховано																											
80 – 89	B	добре																												
70 – 79	C	задовільно																												
60 – 69	D																													
50 – 59	E																													
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																											
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																											
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																													
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокрітики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																													
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>																													

Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма задачі – письмова. Екзаменаційна робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю № 2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 3, направляє на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «[Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)», та індивідуальним графіком, відповідно до «[Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

Академічна доброчесність. У «[Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «[Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «[Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, UdeMy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури. Хіх ст. (70-90-ті роки): у 2 кн.: Підручник / О.Д. Гнідан, Л.С. Дем'янівська та ін. / Заг. ред. С.С. Гнідан. Київ : Вища школа, 2003. Кн. 1. 575 с.
2. Історія української літератури. Хіх століття: у 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. Акад. М.Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. 656 с.
3. Мороз З. Західноукраїнська історична драма другої половини ХІХ ст. (нариси з історії становлення і розвитку) // Мороз З. Від шкільної драми до комедії: Дослідження. П'єси. Київ : ПЦ "Фоліант", 2004. С. 61-168.
4. Історія української літератури. ХІХ століття: Кн. 3 / За ред. М.Т. Яценка. Київ : Либідь, 1997. 432 с.

Додаткова:

1. Малютіна Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого // Слово і час. 2008. № 1. С.53-61.
2. Сидоренко В. Робота з текстом комедії Івана Карпенка-Карого "Хазяїн" // Дивослово. 1995. 9. С.38-40.
3. Градовський А.В. "Стара моя думка на тім огні згоріла...": Комедії Мольєра "Міщанин-шляхтич" та Карпенка-Карого "Мартин Боруля". 9 кл. // Зарубіжна література в навчальних закладах. 1998. № 3. С.13-16.
4. Карасевич В. Образ Терентія Пузиря за комедією "Хазяїн" І.К. Карпенка-Карого // Українська література в загальноосвітній школі. 2000. № 4. С. 33-36.
5. Мандрика М. Перший літературний наставник видатного історика: До взаємин І. С. Нечуя-Левицького і М. С. Грушевського. ЛУ, 1998, 26 листопада.
6. Міщук Р. С. Співець душі народної. Київ, 1987.
7. Побірченко Н. Проблеми національного виховання в творчості І. Нечуя-Левицького. Київ, 2000.
8. Погрібний А. Всевидяще око України — І. Нечуй-Левицький // Погрібний А. Класики. Не зовсім за підручником. Київ, 2000.
9. Тарнавський М. Нечуваний Нечуй. Реалізм в українській літературі. Київ: Laurus, 2016. 400 с.
10. Усі письменники і народна творчість. Київ, 2007-2008.
11. Герасимова Г. П. Нечуй-Левицький Іван Семенович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наукова думка, 2010. Т. 7 : Мл — О. С. 382—383. 728 с.
12. Нечуй-Левицький Іван Семенович // Шевченківська енциклопедія: Т.4:М—Па : у 6 т. / Гол. ред. М. Г. Жулинський. Київ : Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2013. С. 547-549.
13. Панас Мирний у листах та спогадах сучасників: монографія / І. В. Григоренко. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. 203 с.
14. Казкотворчість Івана Франка: генетичні аспекти / Н. Тихолоз; відп. ред. Є. К. Нахлік. Львів : 2005. 315 с.
15. Велет із Нагуєвич: [ст., нариси про родину І. Франка, мемор. об'єкти, вірші, присвяч. письменнику] / Роман Пастух. Дрогобич : Посвіт, 2016. 239 с.
16. Нечуй-Левицький, Іван. Кайдашева сім'я. Київ: Літературна Україна, 2018.
17. Жив'юк, О. «Конфлікт поколінь у романі І. Нечуя-Левицького "Кайдашева сім'я"». // *Літературознавчий альманах*, 2019.
18. Коваль, О. «Соціальні й моральні проблеми в "Кайдашевій сім'ї"». *Українська літературна газета*, 2020. С. 3
19. Пастух. Б. Борис Грінченко — безкомпромісний лицар національної ідеї. Луганськ: *Книжковий світ*, 2006. 200 с.
20. Срібняк І. Борис Грінченко і журнал «Киевская Старина»: обрії співробітництва // *Spheres of Culture. Journal of Philological, Historical, Social and Media Communication, Political Science and Cultural Studies* / Ed. by Ihor Nabytovych.. Lublin, 2014.. Vol. VIII .

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>

<http://lib.pnu.edu.ua>

<https://diasporiana.org.ua>

<https://web.archive.org>

<https://chtyvo.org.ua>

<http://litmisto.org.ua>

<http://www.utoronto.ca>

<http://www.ukrlib.com.ua>

<https://litcentr.in.ua>

Викладач: доц. Любов ПРОЦЮК

3. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.
Викладач	Процюк Любов Богданівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	liubov.protsiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Обговорення проблем історії української літератури, інтерпретація та аналіз художніх творів (5 год.). Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації.

4. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» є невід'ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі філології, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу II пол. XIX – початку XX століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з'ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу II пол. XIX – початку XX віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів та інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		24	
Практичні заняття		26	
Самостійна робота		40	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
6	035 Філологія	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Літературний процес кінця XIX – початку XX століття. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям. Вивчення модернізму в школі.	2	4	4
Тема 2. Леся Українка: біографія і творчість. Поезія та драматургія письменниці. Неоромантизм. Вивчення творчості Лесі Українки на уроках української літератури.	2	2	4
Тема 3. Неоромантизм і творчість Ольги Кобилянської. Повісті "Людина", "Царівна",	2	2	4

«Земля». Мала проза Ольги Кобилянської у шкільній програмі			
Тема 4 Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Українська «нова» драма		2	4
Тема 5. Символізм. Творчість поетів «Молодої Музи». Поезія Василя Пачовського, Петра Карманського, Богдана Лепкого та ін. Проза Михайла Яцківа.	2	2	4
Тема 6. Творчість Олександра Олеся. Поезія та драматургія автора. Творчість Олександра Олеся на уроках української літератури.	2	2	4
Тема 7. Микола Вороний: життя і творчість. Поетичні збірки автора Ліричний вірш «Блакитна панна» на уроці української літератури.	2	2	4
Тема 8. Імпресіонізм в українській літературі. Творчість Михайла Коцюбинського. Новелістика автора та повість «Гіні забутих предків». Михайло Коцюбинський в школі..	2	2	4
Тема 9. Експресіонізм і творчість Василя Стефаника. Новели та поезія в прозі письменника. Творчість Василя Стефаника на уроках української літератури.	2	2	2
Тема 10. Західноукраїнська проза перетину століть. Творчість Марка Черемшини, Леся Мартовича, Богдана Лепкого.	2	2	2
Тема 11. Гнат Хоткевич: доля і творчість. Повість «Камінна душа».	2	2	2
Тема 12. Володимир Винниченко: біографія та творчість. Драматургія та мала проза письменника. Володимир Винниченко у школі	2	2	2
ЗАГ.:	24	26	40

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" data-bbox="603 181 1345 595"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="4">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; екзамен – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	задовільно	60 – 69	D	50 – 59	E		26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС			Оцінка за національною шкалою																										
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																											
90 – 100	A	відмінно	зараховано																											
80 – 89	B	добре																												
70 – 79	C	задовільно																												
60 – 69	D																													
50 – 59	E																													
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																											
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																											
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																													
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокрітики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																													
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>																													

Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Екзаменаційна робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю № 2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

5. Історія української літератури. ХІХ ст. (70-90-ті роки): у 2 кн.: Підручник / О.Д. Гнідан, Л.С. Дем'янівська та ін. / Заг. ред. С.С. Гнідан. Київ : Вища школа, 2003. Кн. 1. 575 с.
6. Історія української літератури. ХІХ століття: у 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. Акад. М.Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. 656 с.
7. Мороз З. Західноукраїнська історична драма другої половини ХІХ ст. (нариси з історії становлення і розвитку) // Мороз З. Від шкільної драми до комедії: Дослідження. П'єси. Київ : ПЦ "Фоліант", 2004. С. 61-168.
8. Історія української літератури. ХІХ століття: Кн. 3 / За ред. М.Т. Яценка. Київ : Либідь, 1997. 432 с.

Додаткова:

1. Процюк Л. Б. З барокової драми -модерну (досвід драматургійної творчості Людмили Старицької-Черняхівської // *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія "Філологія. Журналістика". Том 32 (71). №5, 2021. Київ. 2021. С. 85 - 91.
2. Процюк Любов. Історичне минуле у літературно-художній візії драматичних творів Людмили Старицької-Черняхівської // *Прикарпатський вісник наукового товариства імені Шевченка Слово*. 2022. №17 (65). Івано-Франківськ. 2022. С. 168 – 175
3. Процюк Любов. Українські гетьмани як державотворці у драматургії Людмили Старицької-Черняхівської // *Літературознавчі студії*. Випуск 2 (65). Київський національний університет імені Тараса Шевченка, ВПЦ "Київський університет", 2023. С. 139 – 149.
4. Агеєва В. П. Українська імпресіоністична проза . К. : Віпол, 1994. 158 с.
5. Моклиця М. Модернізм – проблема теоретична і психологічна // *Слово і час*. 2001. №1. С. 32–38.
6. Моклиця, М. Модернізм як структура. Філософія. Психологія. Поетика Луцьк: РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2002. 390с.
7. Павличко С. Виклик стереотипам: нові жіночі голоси в сучасній українській літературі // Павличко С. Фемінізм ; [передм. В. Агеєвої]. К. : Вид-во «Основи», 2002. С. 182.
8. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. К. : Либідь, 1999. 447 с.
9. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. 294 с.
10. Яценко Т., Тригуб І. Шедеври модернізму: вивчення української і зарубіжної літератури у мистецькому контексті : прогр. спецкурсу. Тернопіль : Підруч. і посіб., 2018. 68 с.
11. Кухар Р. До джерел драматургії Лесі Українки. Монографія. Ніжин: Б. в., 2000. 268 с.
12. Одарченко П. Літературна освіта Лесі Українки // Одарченко П. Українознавчі спостереження й фрагменти: Статті, рецензії, спогади. К.: Смолоскип, 2002. С. 42–46.
13. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. 280 с.
14. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза. Київ, 1994 . 130 с
15. Антофійчук В. Трансформація образу Іуди Іскаріота в українській літературі ХХ століття// *Слово і час*. 2001. №2. С.52-58.
16. Банацька Н.А. Християнські образи та мотиви в драматургії Лесі Українки (морально-ціннісні аспекти). *Автореферат дисертації канд. філ. наук*. К. 2000. 17 с.
17. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця ХІХ – початку ХХ століття // *Укр. мова і літ. в школі*. 1991. №10. С.14-18
18. Бетко І. Драматична поема «Одержима»: проблема морального максималізму // *Дивослово*. 1995. №2. С.19-21.
19. Градовський А. Основні тенденції розвитку драматургії на межі ХІХ – ХХ століття // *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2002. №4. с.18-20
20. Гуменюк В. Сила краси. Проблеми поетики драматургії Володимира Винниченка. Монографія. Сімферополь. 2002. 340 с.
21. Зборовська Н. Моя Леся Українка. Есей. Тернопіль: «Джура». 2002. 287 с.
22. Зеров М. Леся Українка // Зеров М. Твори в 2-х т. К. 1990. т.2. С.359-401.
23. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури // *Літературна Україна*, 1991. 26 вересня. С.5.
24. Кудрявцев М. Грізна близькість відданості та зради («Йоганна, жінка Хусова» та «Адвокат Мартіан» Лесі Українки) // *Укр. мова та літ*. 2005. №7. С.12-15.
25. Кудрявцев М. Ідеї та особистості в драмі «Руфін і Прісцилла» // *Укр мова та літ*. 2003. №5. С. 10-13..
26. Масенко Л. Великі роздоріжжя (національні і соціальні ідеї в драмі Лесі Українки «Руфін і Прісцилла») // *Сучасність*. 1996. №5. С.97-107.
27. Масенко Л. Драматична поема Лесі Українки «Адвокат Мартіан» // *Укр. мова та*

- літ. 1998. №39. С.1-2.
28. Масенко Л. У вавилонському полоні. (Драматургія Лесі Українки) // *Укр. мова та літ.* 2000. №26. С. 18-26.
  29. Мірошніченко П. Трагедизація міфа про зраду («На полі крові Лесі Українки» // *Слово і час.* 2006. №2. С.3-8.
  30. Мороз Л. Традиції української класики у творчості Лесі Українки // *Слово і час.* 2001. № 2. С.28-34.
  31. Поліщук Я. Страждання, зрада, смерть (Філософські аспекти драматичної поеми Лесмі Українки «Одержима») // *Дивослово.* 2001. №11. С. 2-6..
  32. Скупейко Л. Текст автора як екзистенціал страждання (драматична поема Лесі Українки «Одержима» // *Слово і час.* 2001. №11. С. 74-85
  33. Хороб С. Українська релігійна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття: проблематика, жанрово-стильові особливості. Івано-Франківськ: «Плай»- 2001. 141 с.
  34. Хороб С. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст. (неоромантизм, символізм, експресіонізм).- Івано-Франківськ: «Плай». 2002. 414 с.
  35. Державин В.М. У задзеркаллі художнього слова. Вибрані літературознавчі праці. Івано-Франківськ: Плай. 2015.. 756 с.
  36. Зеров М. Українське письменство ХІХ століття. Від Куліша до Винниченка (нариси з новітнього українського письменства). Дрогобич: ВФ «Відродження». 2007. 568 с.
  37. Качуровський І. Променисті силуети. Лекції, доповіді, статті, есеї, розвідки. К.: ВД «Києво-Могилянська академія». 2008. 766 с.
  38. Тарнавський Ю. Темна сторона місяця: роздуми на тлі одної книжки / Ю. Тарнавський. Квіти хворому. Статті, критика, розмови. Львів: Піраміда. 2012. С. 51-76.
  39. Ранній український модернізм.[антологія] / Упоряд. текстів та передмова Л. М. Демської-Будзуляк. Харків : Вид-во «Ранок», 2009. 288 с.
  40. Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». Львів, 1995. 189 с.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>
<http://lib.pnu.edu.ua>
<https://diasporiana.org.ua>
<https://web.archive.org>
<https://chtyvo.org.ua>
<http://litmisto.org.ua>
<http://www.utoronto.ca>
<http://www.ukrlib.com.ua>
<https://litcentr.in.ua>

Викладач: доц. Любов ПРОЦЮК

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури. XX століття.
Викладач	Курінна Наталія Степанівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	nataliya.kurinna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться в день проведення занять, а також щопонеділка з 13.50. Можливі консультації через онлайн-ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами четвертого курсу навчання у 7 та 8 семестрах і має на меті вивчення художньо-естетичних підвалин українського письменства XX століття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означеного періоду, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, драматургів, поетики їх творів, місця й значення в літературному процесі окресленої доби.

Викладання дисципліни передбачає також зв'язок між вивченням основних питань історії літератури та практичною роботою майбутніх філологів, критиків, перекладачів і літературознавців, заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку питань історико-літературних проблем суголосно вимогам сучасної освіти XXI ст.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета – ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку українського літературного процесу XX століття, акцентуючи увагу на традиціях і новаторстві, відстежуючи загальнонаціональні тенденції розвитку української літератури у зв'язках з іншими літературами; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, зростання естетичного потенціалу української класичної та модерної (авангардної) літератури, сприйняття її у контексті світової культури, інтермедіальності (синтез мистецтв) тощо.

Цілі вивчення дисципліни – розкривати неперервність українського літературного процесу XX століття, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної самоцінності літератури.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів та інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення та редагування текстів різних жанрів і стилів державною мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефаківцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		22	
практичні заняття		18	
самостійна робота		160	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
7	035 Філологія	4	нормативний

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		24	
практичні		24	
самостійна робота		42	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
8	035 Філологія	4	нормативний

Тематика навчальної дисципліни (7 семестр)

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам.роб.
Тема 1. Дискурс раннього українського модернізму в загальноєвропейському літературному контексті.	2		2
Тема 2. Українське літературно-мистецьке життя 20-30 рр. ХХ ст.	2		4
Тема 3. Літературний і культурно-мистецький авангард 20-х рр. ХХ ст.: український національний і світовий контекст.	2	2	2
Тема 4. Творчість українських поетів-неокласиків як сплав традиції і новаторства.		2	4
Тема 5. Трагічний феномен П.Тичини.		2	2
Тема 6. Проза Миколи Хвильового. Еволюція творчого шляху письменника: від романтичного ліризму до їдкої сатири.	2	2	4
Тема 7. Повернена творчість Володимира Сосюри.		2	2
Тема 8. Микола Куліш – драматург-новатор, «явище всесвітнього значення».	2		2
Тема 9. У світі прози В. Підмогильного.		2	2
Тема 10. «Три цвітіння» М. Рильського.	2		2
Тема 11. Художній універсум Миколи Бажана.	2		2
Тема 12. Неоромантична проза Ю. Яновського.		2	2
Тема 13. У поетичному світі Богдана-Ігоря Антоновича.	2		2
Тема 14. Олександр Довженко – самобутній митець літератури й кіномистецтва.	2	2	4
Тема 15. Творчість Остапа Вишні.		2	2
Тема 16. Драматургія І. Кочерги: традиція і новаторство.	2		2
Тема 17. Творчість представників української діаспори (У. Самчука, І. Багряного, В. Барки, Т. Осьмачки, Ю. Косача).	2		8
ЗАГ.:	22	18	48

Тематика навчальної дисципліни
(8 семестр)

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам.роб.
Тема 1. Філософсько-естетична концепція та світоглядні ідеї шістдесятників. Шістдесятництво як рух опору. Специфіка українського дисидентства.	2		2
Тема 2. Симоненко – поет-шістдесятник. Продовження традицій Т. Шевченка.		2	2
Тема 3. Художній дивосвіт Ліни Костенко.	2	2	4
Тема 4. Проза Олеся Гончара. Своєрідність художнього стилю.		2	4
Тема 5. Поетичний всесвіт І. Драча.	2	2	2
Тема 6. Нью-Йоркська поетична група (Б. Бойчук, Б. Рубчак, Ю. Тарнавський, П. Килина, В. Вовк, О. Зуєвський та ін.): філософізм, поетика модернізму й постмодернізму.	2	2	4
Тема 7. П. Загребельний – романіст.	2	2	2
Тема 8. В. Стус – єдність принципів життя і творчості.	2	2	2
Тема 9. Основні мотиви й образи в поетичній творчості Д. Павличка.		2	2
Тема 10. Історична романістика Р. Іванчука.		2	2
Тема 11. Феномен української «хімерної» прози ХХ ст. (В. Земляк, В. Дрозд, О. Ільченко та ін.).	2	2	2
Тема 12. Філософські виміри прози В. Шевчука.	2	2	4
Тема 13. Інтелектуально-метафорична лірика „вісімдесятників” (І. Малкович, В. Герасимчук, І. Римарук).	2		4
Тема 14. Поетика постмодернізму в романістиці Юрія Андруховича.	2		4
Тема 15. Розвиток сучасної української «жіночої прози».	2	2	4
Тема 16. Розвиток сучасної української драматургії.	2		2
ЗАГ.:	24	24	42

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" data-bbox="603 181 1347 595"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="4">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; екзамен – 50 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	задовільно	60 – 69	D	50 – 59	E		26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС			Оцінка за національною шкалою																										
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																											
90 – 100	A	відмінно	зараховано																											
80 – 89	B	добре																												
70 – 79	C	задовільно																												
60 – 69	D																													
50 – 59	E																													
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																											
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																											
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																													
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																													
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>																													

Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Екзаменаційна робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю № 2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури XIX ст. : У 2 кн. / За ред. М. Г. Жулинського. К. : Либідь, 2006.
2. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. : Навчальний посібник для філолог. фак. вузів / В. Г. Дончик, В. П. Агеєва, Ю. І. Ковалів та ін. 2-е вид., стерео. К. : Либідь, 1994. Кн.1.: 1910-1930-ті роки / За ред. АН України, В. Г. Дончика. 782 с.
3. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. : Навчальний посібник для студ. філолог. фак. вищ. навч. закладів / В. Г. Дончик, С. М. Андрусів, Л. С. Батко та ін.; за ред. В. Г. Дончика. К. :Либідь, 1995. Кн.: 2 . Ч.2 (1960-1990 роки). 510 с.
4. Історія української літератури XX століття : У 2 кн. : Підручник для гуманітарних вузів / За ред. В. Дончика. К. : Либідь, 1998. Кн.1.: Перша половина XX століття. 462 с.; Кн.2.: Друга половина XX століття. 454 с.
5. Історія української літератури : У 2-х тт. / За ред. В. Дончика. К. : Вища школа, 1987. Т. 1. 637 с.
6. Історія української літератури. В 2-х тт. / За ред. В. Дончика. К. : Наукова думка, 1988. Т. 2. 742 с.
7. Агеєва В. За лаштунками імперії. Есеї про українсько-російські культурні відносини. Київ: Віхола, 2021. 358 с.
8. Агеєва В. Візерунок на камені. Микола Бажан: життєпис (не)радянського поета. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 496 с.
9. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років XX ст. Львів, 2000.
10. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. Львів, 2001.
11. Білецький О. Зібрання праць: У 5-ти тт. Т. 2 (Українська література кінця XIX початку XX століття). К., 1965.
12. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики: спроба літературно-наукової методології. К., 1998.
13. Білецький Л.Т. Історія української літератури [Текст]. Т.1: Народна поезія. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. 380 с.
14. Білецький Л.Т. Історія української літератури [Текст]. Т.2 : Вибрані статті і дослідження / Леонід Тимофійович Білецький ; упор. С.І. Хороб. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. 384 с.
15. Горбачов Д. Лицарі голодного Ренесансу / Упоряд. Олексій Сінченко. Київ: Дух і Літера, 2020. 376 с. (Серія "Постаті культури").
16. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. К., 1997.
17. Гречанюк С. На тлі XX століття: Літературно-критичні нариси. К., 1990.
18. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів, 1997.
19. Гроно нездоланих співців: Літературні портрети українських письменників XX сторіччя, твори які увійшли до оновлених шкільних програм / Упор. В. Кузьменко. К. : Український письменник, 1997. 284 с.
20. Демська-Будзуляк Л. Українське літературознавство від ідеї до тексту: неокласичний дискурс. К. : Смолоскип, 2019. 600 с.
21. Двадцять років: літературні дискусії, полеміки: Літературно-критичні статті / Упор. В. Г. Дончик. К. : Дніпро, 1991. 366 с.
22. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. К., 1998.
23. Єфремов С. Історія українського письменства. К., 1995.
24. Єфремов С. Літературно-критичні статті. К., 1993.
25. Жулинський М. Г. Із забуття – в безсмертя: (Сторінки призабутої спадщини) / М. Г. Жулинський. К. : Дніпро, 1990. 446 с.
26. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX – XX ст.]: Навч. посібник. К., 2002.
27. Загоруйко Н. Таборовий епістолярій українських шістдесятників. Монографія К.:

- Смолоскип, 2018. 256 с.
28. З порога смерті: письменники України – жертви сталінських репресій / Авт. кол.: Бойко Л.С. та ін. К. : Радянський письменник, 1991. Вип. I / Упоряд. О.Г.Мусієнко. 494 с. Режим доступу: <http://www.ukrlife.org/main/evshan/martyrolog.htm>.
  29. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: Посібник. К., 2003.
  30. Зборовська Н. В. Код української літератури: Проект психоісторії української літератури. Монографія. К.: Академвидав, 2006.
  31. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка: (нариси з новіт. укр. письменства): статті / упоряд. і наук. ред. О. Баган; Наук.-ідеол. центр імені Д. Донцова. – Дрогобич, 2007. 566 с.
  32. Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М.Сулима; [Післямова М. Москаленко]. К., 2003. 1300 с.
  33. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. К., 1998.
  34. Клочко Р. Невидима битва. Як дисиденти боролися за незалежність України. Київ: Віхола, 2023. 288 с.
  35. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець XIX - поч. XXI ст. [Текст]: у 10 т.: підручник. Т.4 : У сподіваннях і трагічних зламах. Київ: ВЦ «Академія», 2015. 576 с.
  36. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець XIX - поч. XXI ст. [Текст]: у 10 т.: підручник. Т.8 : Еміграційні колізії письменства. Київ: ВЦ «Академія», 2021. 592 с.
  37. [Костюк Гр. Вибрані праці: У 5 Т.](#) К. : Смолоскип, 2022.
  38. Ксьондзик Н. Класицизм і соцреалізм: теоретичні дослідження. К.: Смолоскип, 2020. 312 с.
  39. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933: Поезія - проза - драма - есей. К., 2001.
  40. Мистецький Український Рух: співвідношення традиції та модернізму [Текст] : [посібник] / упорядкув. і передм. Наталії Лисенко-Ковальнової ; [наук. ред. Дончик В. Г.]. Слов'янськ : Канцлер, 2010. 211 с.
  41. Мокрик Р. Бунт проти імперії: українські шістдесятники. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МАГА, 2023. 416 с.
  42. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. К., 1999.
  43. Печарський А. Художній світ творчості Василя Симоненка: тексти і контексти: монографія. Ужгород: Вид-во «ТІМПАНИ», 2018. 188 с.
  44. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії. Івано-Франківськ, 1998. 294 с.
  45. Рарицький О. Художньо-документальна проза українських шістдесятників: жанровий аспект : навчально-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня “Рута”», 2020. 148 с.
  46. Рарицький О. Партитури тексту і духу (художньо-документальна проза українських шістдесятників). Монографія. К. : Смолоскип, 2016. 488 с.
  47. Саєнко В. Поезія Ліни Костенко. Традиція, контекст, художня своєрідність. К.: Смолоскип, 2020. 640 с.
  48. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління: історико-літературний та поетикальний аспекти [Текст]: монографія. / Людмила Тарнашинська. 2-е вид., доп. Київ: Смолоскип, 2019. 592 с.
  49. Тарнашинська Л. Україна в огні. Війна 2022 крізь призму Довженка. 100 днів протиСТОяння. К.: Смолоскип, 2023. 168 с.
  50. Українські літературні школи та групи 60 – 90-х рр. ст. : Антологія вибраної поезії та есеїстики / Упоряд., автор вступ. слова, бібліограф. відомостей та прим. Василь Габор. Львів : ЛА Піраміда, 2009. 620 с.
  51. Хороб С. Українська модерна драма, кінця XIX – початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано-Франківськ, 2002.
  52. Хороб С. Українська лірична драма кінця XIX – початку XX століття (генеза, символічність, сценічність, музичність) [Текст]. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024.

Додаткова:

53. Андрухович Ю. Дезорієнтація на місцевості / Ю. Андрухович. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. 128 с.
54. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 1996. 633 с.
55. Галич О. А., Назарець В. М., Васильєв Є.М. Загальне літературознавство : Навч. посібник для вузів / О. А. Галич та ін. Рівне, 1997. 514 с.
56. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? / І. Дзюба. К. : Вид. Дім Києво-Могилянська академія, 2010. 336 с.
57. Дзюба І. М. З криниці літ: У 3т. / І. М. Дзюба. К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2006-2007.
58. Діалектика художнього пошуку : літ. процес 60-80-х рр. К., 1989.
59. Дончик В. Національна історія як духовне опертя української літератури / В. Дончик // Слово і час. 1997. № 9. С. 6-9.
60. Донцов Д. Дві літератури нашої доби / Д. Донцов. Торонто-Канада : Гомін України, 1958. 295с.
61. Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. К. : Феміна, 1995. 688 с.
62. Зеров М. Твори : В 2-х т. / М. Зеров. – К. : Дніпро, 1990. Т. 2 : Історико-літературні та літературознавчі праці / Уп. І. П. Кочура, Д. В. Павличко. К. : Дніпро, 1990. 601с.
63. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури : навчальний посібник / В. П. Іванишин.К. : ВЦ Академія, 2010. 256 с. (Альма-матер).
64. Костюк Г. Окаянні роки : Від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940) / Г. Костюк; Передм. Т.Салиги « ...Ваші заслуги непроминальні...» // Дзвін. 2000. № 5/6. С. 3-59.
65. Костюк Г. О. Літературно-мистецькі перехрестя (паралелі) / УВАН (США); Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України / Микола Жулинський (авт. вступ. ст.), Надія Баштова (авт. вступ. ст.). Вашингтон; К., 2002. 416с.
66. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка; Упорядкув. і наук. ред. Д. Уліцької. 2-ге вид. К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2008. 543 с.
67. Літературні рушення 90-х та модернізм, постмодернізм, авангард, молодь сучасна і колишня, etc. // Слово і час. 1999. № 7. С. 19.
68. Одарченко П. В. Українська література: Зб. вибр. ст. / Ред. О. Зінкевич; Авт. передм. В. Іванисенко / П. В. Одарченко. К. : Смолоскип, 1995. 407 с.
69. Семків Р. Іронічна структура: типи іронії в художній літературі / Р. Семків. К. : ВД «КМ Академія», 2004. 135 с.
70. Соловей Е. Українська філософська лірика / Е. Соловей. К. : Юніверс, 1999. 366 с.
71. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики : У чотирьох книгах / Упор. Є. Федоренко, В. Яременко. К. : Рось, Кн.1. 1994. 703 с; Кн. 2. 1994. 718 с; Кн. 3. 1994. 687 с.; Кн. 4. 1995. 703 с.
72. Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3 кн. К. : Рось, 1994. Кн. 1. С. 623 – 635.
73. Українське слово : Хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ століття : Навч.пос. / Упоряд. В. Яременко. К.: Аконтіт, 2003. Кн.1. Культурно-історична епоха модернізму; Ранній модернізм: від «Зів'ялого листя» (1896) І. Франка до «В космічному оркестрі» (1921) П. Тичини. – 3-е вид., змін. доопр., доп. 2003. 799 с.; Кн.2. Культурно-історична епоха модернізму: Високий (розвинутий) модернізм (1922-1940): від «Антології» (1920) і «Камен» (1824) М. Зерова до «Поезії» (1940) В. Свідзинського. 2003. 799 с.
74. Филипович П. П. Українське літературознавство за 10 років революції // Филипович П. П. Літературно-критичні статті / П. П. Филипович; Упоряд., авт. передмови і приміт. С. С. Гречанюк. К.: Дніпро, 1991. С. 238–260.
75. Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період. К. : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>

<http://lib.pnu.edu.ua>

<https://diasporiana.org.ua>

<https://web.archive.org>

<https://chtyvo.org.ua>

<http://litmisto.org.ua>

<http://www.utoronto.ca>

<http://www.ukrlib.com.ua>

<https://litcentr.in.ua>

Викладач доц.. Наталія КУРІННА